

RAPORT
al Instituției Publice „Centrul de instruire
continuă în domeniul electoral”
privind activitățile realizate pe parcursul
anului 2023

Cuprins

Listă de acronime și noțiuni	2
Sumar executiv	3
Realizarea scopurilor strategice ale CICDE pe parcursul anului 2023	3
<i>PILONUL 1 SERVICII MODERNE ȘI CALITATIVE</i>	4
<i>PILONUL 2 CONSOLIDAREA INSTITUȚIONALĂ ȘI FUNCȚIONALĂ</i>	21
<i>PILONUL 3 COMUNICARE ORGANIZAȚIONALĂ PROACTIVĂ</i>	26
Executarea bugetului CICDE pentru anul 2023.....	32

Listă de acronime și noțiuni

APL – autoritate publică locală

Blended training – termen în engleză care semnifică instruire mixtă ce îmbină instruirea la distanță cu seminarele față în față

CEC – Comisia Electorală Centrală

CECE – consiliul electoral de circumscripție

CICDE – Instituția Publică „Centrul de instruire continuă în domeniul electoral”

e-learning – instruire la distanță

IDEA – Institutul pentru Democrație și Asistență Electorală

PNUD – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

RSA – Registrul de stat al alegătorilor

SIASA – Sistemul informațional automatizat de stat „Alegeri”

Sumar executiv

Activitatea Instituției Publice „Centrul de instruire continuă în domeniul electoral” (în continuare – CICDE) pentru anul 2023, realizată în baza planului de activitate anual, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 944 din 2 martie 2023, a fost axată pe realizarea obiectivelor ce vizează direcțiile strategice de dezvoltare ale instituției, dar și pe desfășurarea instruirii pentru subiecții electorali în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.

Eforturile CICDE în anul de referință au fost îndreptate spre promovarea educației electorale ca parte a educației formale, lărgirea spectrului de activități de educație civică, realizarea cercetărilor pe subiecte de interes pentru domeniul electoral, precum și consolidarea capacităților de oferire a instruirilor prin diferite modalități actorilor electorali între scrutine.

În anul 2023, activitatea de instruire electorală desfășurată de CICDE s-a concentrat pe organizarea instruirilor incluse în oferta educațională (în vederea realizării planului anual de formare inițială și continuă a beneficiarilor CICDE), instruirea actorilor electorali în vederea organizării și desfășurării alegerilor locale generale și organizarea procesului de certificare a formării/specializării în domeniul electoral.

Seminarele de instruire au fost desfășurate în diferite formate, în funcție de conținutul modulelor de instruire și necesitățile beneficiarilor. Astfel, în anul 2023, CICDE a instruit în total (atât în perioada electorală, cât și în afara ei) un număr de 19197 de persoane în cadrul a 333 de seminare, 27 de webinare și 10 conferințe live pe YouTube.

În temeiul prevederii de la art. 33 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, Centrul de instruire continuă în domeniul electoral a organizat procedura de certificare pentru potențialii funcționari electorali în organele electorale la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023. În total, la examenele organizate de CICDE în perioada de referință au participat 2634 de persoane, dintre care 2058 au promovat examenul, obținând certificat de calificare.

Pe parcursul anului 2023 peste 4071 de persoane de diferite vârste au beneficiat direct de activitățile de educație civică electorală prin intermediul cărora am familiarizat alegătorii și viitorii alegători cu procedurile electorale și i-am motivat să participe la toate etapele procesului electoral.

CICDE a continuat eforturile privind promovarea educației electorale în învățământul formal, începute în 2022. Astfel, a fost realizată capacitatea cadrelor didactice care ulterior au inițiat procesul de pilotare împreună cu elevii/studentii disciplina opțională „Educația electorală” în 10 școli și cursul „Cultura electorală în statul democratic” în 4 universități din țară.

Pe componenta de cercetare, în perioada de referință CICDE și-a continuat eforturile în dezvoltarea programului de burse de cercetare, publicarea revistei de analiză, teorie și cercetare electorală Digest electoral și a notelor analitice pe subiecte din domeniul electoral. A fost organizată cea de-a treia conferință științifică a CICDE cu participare internațională, dedicată analizei alegerilor din perspectivă istorică și impactului crizelor asupra democrației și procesului electoral.

Din 32 de activități incluse în Planul anual de activitate al CICDE pentru anul 2023, 30 au fost realizate deplin (93,75%) și 2 au fost realizate parțial (6,25%).

Realizarea scopurilor strategice ale CICDE pe parcursul anului 2023

Planul strategic al CICDE, aprobat prin hotărârea CEC nr. 3668 din 4 februarie 2020 și modificat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.760 din 15 noiembrie 2022, stabilește pentru perioada 2020-2023 trei piloni strategici ai instituției și scopurile aferente. Prezentăm succint modul de realizare a sarcinilor stabilite pentru anul 2023 în vederea atingerii celor 3 scopuri majore.

PILONUL 1 SERVICII MODERNE ȘI CALITATIVE

Scop: Prestarea serviciilor de instruire, educație civică și cercetare modernizate, continue și adaptate necesităților beneficiarilor.

Sarcinile stabilite în cadrul acestui scop vizează cele 3 direcții principale de activitate: instruire, educație civică și cercetare. În perioada de referință, CICDE și-a consolidat poziția de instituție care prestează această gamă de servicii pentru diferite categorii de beneficiari în mod profesionist, reușind să mențină la un nivel înalt interesul actorilor electorali.

Eforturi considerabile au fost depuse în vederea asigurării instruirii continue atât a funcționarilor electorali desemnați (în cadrul alegerilor locale generale), a potențialilor funcționari electorali delegați la instruire de administrația publică locală, precum și altor grupuri care necesită a fi capacitate în vederea realizării activităților pe parcursul întregului ciclu electoral (secretarii consiliilor locale, registratorii RSA, reprezentanții forțelor de ordine etc.).

Oferta educațională a CICDE pentru anul 2023 a inclus cursuri pe diferite tematici și a fost pusă la dispoziția publicului larg, prin intermediul platformei cursuri.cicde.md, dar și expediată diferitor părți interesate în vederea înregistrării și participării ulterioare la activitățile de instruire. CICDE a utilizat diferite modalități de livrare a cunoștințelor și de formare a competențelor. Activitățile desfășurate consolidează implementarea de către CICDE a conceptului de instruire continuă a funcționarilor electorali și a altor actori electorali, care s-a dovedit a fi foarte util pentru beneficiari în contextul procesului de modificare a legislației electorale și aplicării acesteia la scrutinul din 5 noiembrie 2023.

Procesul de certificare a formării/specializării în domeniul electoral pentru funcționarii electorali a fost organizat în temeiul prevederilor Regulamentului privind certificarea formării/specializării în domeniul electoral, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1156/2023. În lipsa unui sistem informațional prin intermediul căruia să fie organizat procesul de certificare, a fost elaborată Metodologia de organizare și desfășurare a procesului de certificare a formării/specializării în domeniul electoral până la implementarea Sistemului informațional pentru certificare în domeniul electoral aprobată prin ordinul directoarei CICDE nr. 12-a/ 2023 din 22 august 2023 și modificată prin ordinul directoarei CICDE nr. 26-a/2023 din 13 septembrie 2023, care a stabilit regulile de organizare a examenelor de certificare în sesiunea 2023. Astfel, certificarea funcționarilor electorali s-a desfășurat în perioada electorală, care a coincis cu desfășurarea instruirilor funcționarilor electorali. Suprapunerea celor 2 activități a fost o provocare pentru echipa CICDE, care a trebuit să depună un efort considerabil pentru administrarea celor 2 procese.

Educația electorală realizată de CICDE se bucură de interesul publicului larg datorită activităților și produselor dezvoltate de instituție: Alegeri 4D, programul de vizite, programele de educație electorală timpurie, benzile desenate, jocurile intelectuale, concursurile cu tematică electorală, tabere etc. În afară de activitățile tradiționale, în anul de referință eforturile au fost direcționate spre elaborarea resurselor metodologice (manuale, ghiduri de implementare) și pilotarea disciplinei opționale și a cursului universitar pe tematică electorală. Promovarea constantă și consecventă a principiilor participării democratice în mediul educațional formal și eforturile conjugate ale CICDE și altor instituții și organizații preocupate de acest domeniu au potențialul de a crește cultura electorală a viitorilor alegători și alegătoare.

La capitolul rezultate pe direcția de activitate *Educație electorală*, în anul 2023, pot fi trecute mai multe produse realizate, și anume: ediția a VI-a a revistei de benzi electorale desenate „Archi. Implicarea-provocarea asumată”, Ghid metodologic „Votarea” (ediție revăzută), Ghid metodologic „Accesibilitatea secției de votare în practică” (ediție revăzută).

Realizările laboratorului de cercetare al CICDE în anul 2023 sunt următoarele: 5 burse de cercetare acordate și 5 proiecte de cercetare realizate în cadrul celei de-a patra ediții a programului de burse pentru

tinerii cercetători, 2 ediții ale revistei bianuale „Digest electoral” conținând 8 articole științifice, precum și note informativ-analitice elaborate la inițiativa diferitor instituții naționale și internaționale.

Cea de-a doua conferință științifico-practică organizată de CICDE a reușit să adune peste 50 de participanți din diferite țări care au discutat despre alegeri din perspectivă istorică și despre impactul crizelor asupra democrației și procesului electoral.

Constatăm că, din cele 19 activități stabilite în cadrul **Pilonului nr. 1 Servicii moderne și calitative**, 17 au fost executate integral (89,5%) și doar 2 au fost parțial executate (10,5%). În ambele cazuri nu a fost atins indicatorul care vizează numărul persoanelor instruite prin intermediul platformei www.e-learning.cicde.md.

Indicatorii de performanță și nivelul de realizare al acestora sunt prezentați în *Tabelul nr.1*.

Tabelul nr. 1 Nivelul de realizare al activităților incluse în planul anual al CICDE în cadrul Pilonului nr. 1

PILONUL 1 SERVICII MODERNE ȘI CALITATIVE				
<i>Scop: Prestarea serviciilor de instruire, educație civică și cercetare modernizate, continue și adaptate necesităților beneficiarilor</i>				
Obiectivul 1.1 Modernizarea și permanentizarea serviciilor de instruire și educație civică				
Nr. activității strategice	Activități strategice	Sarcini	Indicatori de performanță	Nivelul de realizare
1.1.1	Îmbunătățirea cursurilor de instruire pentru funcționarii electorali și alți actori electorali existente pe platforma www.e-learning.cicde.md precum și elaborarea unor cursuri noi	<p>1) Ajustarea conținutului cursurilor cu tematică generală la noile prevederi ale Codului electoral</p> <p>2) Actualizarea cursurilor de instruire pentru funcționarii electorali și alte părți interesate la alegerile locale generale</p>	<p>6 cursuri actualizate</p> <p>6 cursuri actualizate</p>	<p><i>Realizat</i></p> <p>Au fost ajustate următoarele cursuri cu tematică electorală:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discursul de ură în perioada electorală; - Accesibilitatea proceselor electorale pentru persoane cu necesități speciale; - Utilizarea abuzivă a resurselor administrative în perioada electorală; - Mass-media și alegerile - ALEGERI 4D - Conectează-te cu țara; - Alegeri de la A la Z. <p>Au fost ajustate următoarele cursuri de instruire pentru funcționarii electorali și alte părți interesate la alegerile locale generale:</p>

				<ul style="list-style-type: none"> - Registrul de stat al alegătorilor (RSA); - Activitatea consiliilor electorale de circumscripție de nivelul II; - Desemnarea candidaților și statutul concurentului electoral la alegerile locale noi (primar), transformat în cursul „Desemnarea, înregistrarea candidaților și statutul concurentului electoral la alegerile locale generale”; - Activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare la alegerile locale; - Rolul persoanelor delegate de concurentul electoral în procesul electoral; - Colectarea semnăturilor în susținerea candidatului/candidatei independente.
1.1.1	Desfășurarea instruirii funcționarilor electorali și a altor subiecți interesați pe platforma www.e-learning.cicde.md	Monitorizarea parcurgerii cursurilor de instruire la distanță de către beneficiari	<p>Cel puțin 2000 de persoane instruite prin intermediul platformei www.e-learning.cicde.md</p> <p>Creșterea cu 10% a numărului de funcționari electorali instruiți prin intermediul platformei</p>	<p><i>Parțial realizat</i></p> <p>În total, în anul de referință, 410 persoane au parcurs cursurile de instruire la distanță pe platforma CICDE și au obținut certificat de participare (în anul 2022 – 325 de persoane, respectiv nr. de persoane s-a majorat cu 30%).</p>

			de instruire la distanță www.e-learning.cicde.md	
1.1.1	Desfășurarea instruirilor în baza conceptului de instruire mixtă (blended learning)	Organizarea cursurilor de instruire în 2 etape: în cadrul seminarelor față în față, dar și la distanță	2 seminare organizate după principiul instruirii mixte 50 de persoane instruite în baza acestui concept	<i>Parțial realizat</i> Au fost desfășurate 5 seminare în formatul blended training pentru 404 de registratori RSA, dintre care 37 au absolvit cursul de instruire la distanță.
1.1.1	Promovarea modulelor de instruire pe platforma www.e-learning.cicde.md	1) Elaborarea planului de promovare a platformei pentru anul 2023 2) Organizarea activităților de promovare conform planului 3) Promovarea platformei prin intermediul materialelor informative și didactice ale CICDE	Plan elaborat și implementat în proporție de cel puțin 90% 20 de activități de promovare organizate	<i>Realizat</i> Platformă promovată prin intermediul paginii oficiale și a rețelelor sociale, în cadrul seminarelor de instruire desfășurate, prin oferte transmise direct potențialilor beneficiari și prin includerea referințelor în toate materialele didactice elaborate și tipărite pentru alegerile locale generale (17500 exemplare). Au fost organizate 3 evenimente on-line de lansare a cursurilor e-learning noi elaborate, cu participarea experților în domeniu ¹ .

¹ Prezentarea e-cursului actualizat „Activitatea Consiliilor electorale de circumscripție de nivelul II” <https://www.youtube.com/watch?v=2qQv67BL2bY>
Lansarea cursului e-learning „Patrimoniul și finanțarea partidelor politice” <https://www.youtube.com/watch?v=5TORfUi8jPs>
Lansarea cursului e-learning „Desemnarea, înregistrarea candidaților și statutul concurentului electoral la alegerile locale generale” <https://www.youtube.com/watch?v=Ru0nSVRu89c>

1.1.2	Elaborarea conținutului și desfășurarea programelor de educație electorală pe diverse platforme on-line	Utilizarea platformelor on-line existente (Facebook și Instagram) și desfășurarea activităților de educație electorală în mediu on-line (în special pentru tineri, diasporă și persoane cu dizabilități)	Cel puțin 1 activitate de educație electorală realizată on-line în fiecare semestru	<i>Realizat</i> Au fost desfășurate: - Quiz electoral pentru tineri de Ziua internațională a alegerilor (pe platforma quizz.com) – în semestrul I; - Concursul de vlogging electoral „Sunt jurnalist în localitatea mea” (pe platforma YouTube) – în semestrul II.
1.1.2	Utilizarea constantă a paginii web CICDE în calitate de instrument de educație electorală	1) Elaborarea și plasarea produselor de educație electorală pe site-ul instituției 2) Promovarea site-ului în cadrul tuturor activităților de instruire și educație electorală desfășurate de CICDE	3 produse noi elaborate și plasate Site promovat în cadrul a 20 de activități organizate	<i>Realizat</i> Publicațiile de educație electorală de regăsesc pe pagina web a instituției: https://cicde.md/category/publicatii/ , inclusiv cele 3 produse elaborate și publicate în 2023. ² Site-ul CICDE a fost promovat în cadrul tuturor activităților de instruire, educație și cercetare în domeniul electoral desfășurate în anul de referință (peste 300 de activități).
1.1.3	Instruirea continuă a potențialilor funcționari electorali	Organizarea și desfășurarea instruirii pentru potențialii funcționari electorali	8 seminare desfășurate 160 de beneficiari ai serviciilor de instruire	<i>Realizat</i> CICDE a organizat 8 seminare de instruire pentru 310 potențiali

² <https://cicde.md/2023/12/metodologie-de-educatie-electorala-timpurie/>
<https://cicde.md/2023/12/curriculum-si-manual-pentru-unitatea-de-curs-cultura-electorala-in-statul-democratic/>
<https://cicde.md/2023/12/ghid-metodologic-votarea/>
<https://cicde.md/2023/12/ghid-metodologic-accesibilitatea-sectiei-de-votare-in-practica/>

				funcționari electorali din 8 raioane ale țării: Cahul, Orhei, Anenii Noi, Călărași, Cantemir, Florești, Basarabeasca și Căușeni. Participanții au fost delegați la seminar de consiliile locale din circumscripțiile menționate, care, conform legislației electorale, au dreptul de desemnare a membrilor în organele electorale. Subiectele abordate în cadrul instruirii au vizat modificările la cadrul legal electoral, integritatea și accesibilitatea procesului legal electoral. ³
1.1.3	Desfășurarea instruirii funcționarilor electorali desemnați în componența organelor electorale, precum și a reprezentanților aparatului CEC	Organizarea și desfășurarea seminarelor de instruire pentru funcționarii electorali desemnați și reprezentanții aparatului CEC, inclusiv în baza programelor de instruire actualizate (care să conțină componenta anti-utilizare a resurselor administrative în perioada electorală și componenta antifraudă electorală)	365 de seminare desfășurate 9385 de beneficiari ai serviciilor de instruire	<i>Realizat</i> CICDE a organizat și desfășurat activități de instruire pentru funcționari electorali, membrii organelor electorale la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, după cum urmează: <u>Instruirea membrilor consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea</u> Etapa I: 33 seminare, 296 de persoane Etapa II: 1 seminar, 35 persoane <u>Instruirea membrilor consiliilor electorale de circumscripție de nivelul întâi</u> Etapa I: 4 conferințe live pe YouTube, 2387 persoane înregistrate

³ <https://cicde.md/2023/07/centrul-de-instruire-continua-in-domeniul-electoral-organizeaza-instruirea-potentialilor-functionari-electorali-in-8-raioane-ale-tarii/>

				<p>Etapa II: 80 seminare, 2178 de persoane instruite</p> <p>Etapa III: 35 seminare, 2024 persoane instruite</p> <p><u>Instruirea membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare</u></p> <p>Etapa I: 4 conferințe live pe YouTube, 3144 de persoane înregistrate</p> <p>Etapa II: 138 seminare, 4744 de persoane instruite</p> <p><i>Total:</i></p> <p><i>252 de seminare</i></p> <p><i>8 conferințe live pe YouTube</i></p> <p><i>14808 de funcționari electorali instruiți</i></p>
1.1.4	Desfășurarea activităților de instruire continuă și educație civică pentru diferite categorii de beneficiari	1) Elaborarea și implementarea planului anual de formare inițială și continuă inclusiv în baza programelor de instruire actualizate (care să conțină componenta anti-utilizare a resurselor administrative în perioada electorală și componenta antifraudă electorală)	<p>Planuri anuale implementate în proporție de minim 90%</p> <p>Minim 1 grup anual identificat și instruit</p> <p>Minim 6 evenimente de educație electorală desfășurate</p>	<p><i>Realizat</i></p> <p>Planul anual de formare inițială și continuă⁴ și planul de educație civică și electorală⁵ au fost aprobate prin ordinul directorului nr. 04-a/2023 din 7 februarie 2023. De asemenea, a fost elaborat planul de instruire al CICDE pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023⁶</p> <p>Activități de instruire pentru diferite categorii de beneficiari:</p>

⁴ https://cicde.md/wp-content/uploads/2024/01/Plan-anual-de-instruiri_2023.pdf

⁵ https://cicde.md/wp-content/uploads/2024/01/Plan_activitati-de-educatie-civica_2023.pdf

⁶ https://cicde.md/wp-content/uploads/2024/01/Plan-instruiri-ALG-2023_fin.pdf

		<p>2) Elaborarea și implementarea planului anual de educație civică și electorală</p>		<ul style="list-style-type: none"> - 4 webinare pentru 65 de operatori din cadrul consiliilor electorale de circumscripție de nivelul II, care au fost familiarizați cu modul de gestionare a informației în modulele SIAS „Alegeri” la care au avut acces; - 2 conferințe live pe YouTube pentru 2406 operatori SIAS „Alegeri”, în cadrul cărora au fost explicate atribuțiile operatorului privind înregistrarea în sistem a prezenței la vot, a informației din procesul-verbal privind rezultatele numărării voturilor, funcționarea sistemului de supraveghere video etc.; - 6 webinare pentru 439 de registratori, care au primit explicații privind modul de gestionare a informației despre alegători în listele electorale și au fost evidențiate particularitățile activității acestora care derivă din aplicarea cadrului legal electoral nou la alegerile locale generale; - 1 seminar pentru 40 de judecători privind procesul de examinare și soluționare a litigiilor electorale în cadrul alegerilor locale generale, organizat în parteneriat cu Institutul Național de Justiție din Republica Moldova, Comisia Electorală Centrală și Consiliul European; - 2 webinare pentru 372 de angajați ai subdiviziunilor teritoriale ale Ministerului Afacerilor Interne, privind atribuțiile poliției în procesul
--	--	---	--	---

				<p>electoral, normele legale privind răspunderea contravențională și penală pentru încălcările legislației electorale;</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 seminare regionale pentru 100 de carabinieri (grup nou identificat) pe tema: „Asigurarea ordinii publice în procesul electoral”; - 1 seminar pentru 24 de carabinieri la solicitarea Academiei „Ștefan cel Mare”, pe subiectul „Dimensiunea de gen în procesul electoral” ; - 2 seminare pentru 63 de persoane, studenții anilor II și III de la programul de studii Administrația publică a Facultății drept, administrație, ordine și securitate publică, implicați în cadrul acestui scrutin la paza sediilor secțiilor de votare; - 1 webinar pentru 51 de secretari ai consiliilor locale în cadrul căruia au fost evidențiate atribuțiile administrației publice locale în perioada electorală, dar și în afara acesteia; - 11 seminare pentru 235 de vârstnici (grup nou identificat), privind organizarea procesului electoral din Republica Moldova; - 9 webinare pentru publicul larg (222 de persoane înscrise pe platforma cursuri.cicde.md) pe următoarele tematici: <ul style="list-style-type: none"> ➤ „Introducere în alegeri” ➤ „Integritatea procesului electoral” ➤ „Accesibilitatea procesului electoral”
--	--	--	--	--

			<p>➤ „Sisteme electorale”</p> <p>➤ „Integrarea perspectivei de gen în procesele electorale”</p> <p><i>Total: 4017 persoane instruite</i></p> <p>Pe parcursul anului, persoane de diferite vârste au beneficiat de activitățile de educație civică și electorală, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Educație electorală timpurie în grădinițe (153 de copii); - Tabăra aleșilor școlari (30 de tineri); - Concurs de desene „VotART Junior” (26 de participanți) - Concurs de eseuri „De ce aș candida în localitatea mea” (136 de participanți) - Concurs de vlogging electoral „Sunt jurnalist în localitatea mea” (16 participanți) - Concurs pentru biblioteci „Biblio - R.A.F.T electoral” (20 de participanți) - Jocul intelectual cu tematică electorală Ce? Unde? Când? (109 participanți) - Alegeri „4D – Conectează-te” (221 de beneficiari) - Quiz electoral (67 de participanți) - Școala electorală (23 de tineri) - Conferința anuală CICDE Open Talks (40 de participanți) - Campania de informare „Drumul lui Arci spre alegerile locale generale” (2232 de elevi) - Campanie de promovare a curriculumului la disciplina „Educație
--	--	--	--

				<p>electorală” în rândul profesorilor (200 de persoane)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instruirea cadrelor didactice pentru predarea disciplinei „Educația electorală” în școli (63 de persoane) - Dezbateri electorale (180 de elevi) - Masă rotundă pe subiectul „Importanța educației electorale în învățământul universitar” (35 de participanți) - Activități de educație electorală pentru treapta gimnazială (47 de elevi) - Sesiuni de informare pentru Consiliile de elevi din școli (47 de elevi) - Activități de educație electorală în cadrul proiectului „Bugetare participativă în școli” (95 de elevi) - Activități de informare și educație electorală pentru tinerii din UTA Găgăuzia (78 de persoane) - Seminare de informare și educație electorală pentru vârstnici (235 de persoane) - Vizite de studii (137 de tineri). <p><i>Total: 4071 de beneficiari</i></p> <p>Planul anual privind realizarea activităților de instruire (în afara perioadei electorale) a fost realizat în proporție de 100%, iar cel de educație civică și electorală - 90%.</p>
--	--	--	--	---

Obiectivul 1.2 Fortificarea bazei metodologice a CICDE

Nr. activității strategice	Activități strategice	Sarcini	Indicatori de performanță	Nivelul de realizare
1.2.2	Monitorizarea activităților de instruire și educație civică, precum și elaborarea rapoartelor de monitorizare	Aplicarea instrumentelor de monitorizare la fiecare activitate organizată	80% dintre beneficiari satisfăcuți de calitatea activităților de instruire și educație civică la care au participat, conform informației din chestionarele de evaluare a seminarelor/ activităților	<i>Realizat</i> Monitorizare internă realizată, concluzii incluse în rapoartele tematice. Conform acestora, 90% din beneficiari apreciază pozitiv instruirile și activitățile desfășurate de CICDE sub toate aspectele (cunoștințele formatorilor, metodologia aplicată etc.)
1.2.2	Evaluarea impactului programelor de instruire și educație civică și formularea recomandărilor pentru acestea	Formularea concluziilor și a recomandărilor în urma evaluării efectuate	Rapoarte de evaluare elaborate Recomandări formulate	<i>Realizat</i> Beneficiarii au fost chestionați la final de fiecare instruire, iar răspunsurile analizate și sistematizate în rapoartele tematice. Rapoarte anuale privind impactul activităților de instruire și educație civică elaborate.

1.2.3	Elaborarea ofertelor programelor de instruire și educație civică al CICDE	1) Identificarea programelor de instruire și educație civică ce pot fi oferite de CICDE diferitor beneficiari la cerere 2) Includerea lor în oferta educațională a CICDE	Oferta educațională elaborată	<i>Realizat</i> Oferta educațională este disponibilă aici: https://cicde.md/category/oferta-educationala/
-------	---	---	-------------------------------	---

Obiectivul 1.3 Afirmarea CICDE în calitate de instituție de consultanță și cercetare științifico-practică

Nr. activității strategice	Activități strategice	Sarcini	Indicatori de performanță	Nivelul de realizare
1.3.1	Elaborarea și aprobarea planului anual privind activitățile de cercetare	1) Identificarea subiectelor pentru cercetările ce urmează să fie realizate de CICDE 2) Elaborarea și aprobarea planului de cercetări	Plan anual elaborat și aprobat Minim o conferință științifico-practică desfășurată 50 de participanți la conferință	<i>Realizat</i> Plan aprobat prin ordinul directoarei nr. 04-a/2023 din 7 februarie 2023 ⁷ CICDE a organizat și desfășurat următoarele conferințe: - Conferința științifică cu participare internațională: „Alegerile din perspectivă istorică și impactul crizelor asupra democrației și procesului electoral” (50 participanți) ⁸ - Conferința CICDE Open Talks:

⁷ <https://cicde.md/wp-content/uploads/2024/01/Plan-activitati-cercetare-2023.pdf>

⁸ <https://cicde.md/2023/11/conferinta-siintifica-cicde-05-noiembrie-2023/>

				„Certificarea formării/specializării în domeniul electoral” (40 de participanți) ⁹
1.3.1	Realizarea activităților de cercetare în cadrul „laboratorului de cercetare al CICDE”	1) Desfășurarea activităților de cercetare 2) Publicarea și prezentarea cercetărilor electorale	Plan de cercetare implementat în proporție de minim 90% 5 cercetări electorale elaborate, publicate și prezentate	<i>Realizat</i> 5 cercetări ¹⁰ realizate în cadrul programului de burse de cercetare Planul anual privind activitățile de cercetare a fost realizat în proporție de 100%.
1.3.2	Publicarea și promovarea revistei de cercetări electorale CICDE	1) Redactarea materialelor pentru revistă 2) Publicarea, prezentarea și distribuția revistei	Revista Digest electoral elaborată și publicată semestrial	<i>Realizat</i> Ediția iunie 2023 ¹¹ dedicată alegerilor din perspectivă istorică Ediția decembrie 2023 ¹² dedicată alegerilor din perspectivă istorică și impactului crizelor asupra democrației și procesului electoral. Publicația conține de asemenea materialele conferinței științifice anuale a CICDE.
1.3.3	Prestarea serviciilor de consultanță electorală	1) Ofertarea serviciilor de consultanță 2) Executarea serviciilor de consultanță	Minim 3 servicii de consultanță electorală prestate	<i>Realizat</i> Au fost prestate următoarele tipuri de servicii: - consultanță privind elaborarea și

⁹ <https://cicde.md/2023/12/conferinta-cicde-open-talks-editia-2023-certificarea-formarii-specializarii-in-domeniul-electoral/>

¹⁰ https://cicde.md/wp-content/uploads/2024/04/5_Proiecte_2023.pdf

¹¹ https://cicde.md/wp-content/uploads/2023/08/digest_iunie_2023_v4.pdf

¹² https://cicde.md/wp-content/uploads/2024/03/Digest_decembrie_2023_X.pdf

				documentarea tezelor de licență, masterat și doctorat în domeniul electoral și domenii conexe; - consultanță privind elaborarea și documentarea articolelor științifice; - formularea recomandărilor privind conținutul regulamentelor și instrucțiunilor Comisiei Electorale Centrale, participarea la consultări publice; - prezentarea bunelor practici în domeniul instruirii electorale pentru autoritățile electorale din străinătate; - oferirea consultanței pe subiectul legislației electorale pentru potențiale candidate la alegerile locale generale.
1.3.3	Elaborarea materialelor de consultanță electorală	Analiza solicitărilor parvenite și elaborarea materialelor corespunzătoare	Materiale de consultanță electorală elaborate, după caz	<i>Realizat</i> Note informativ-analitice la solicitarea instituțiilor naționale și internaționale.
1.3.4	Procurarea literaturii de specialitate pentru biblioteca CICDE	Identificarea publicațiilor din domeniu	Minim 10 lucrări de specialitate achiziționate anual Sporirea cu 10% a numărului utilizatorilor bibliotecii CICDE	<i>Realizat</i> 12 lucrări de specialitate achiziționate Numărul utilizatorilor bibliotecii – 180 de persoane (cu 12,5% mai mult decât în anul 2022).
1.3.4	Abonarea la biblioteci științifice on-line	Achiziționarea abonamentului lunar la baze de date științifice	Abonament anual achiziționat	<i>Realizat</i> A fost procurat abonamentul anual la Consorțiul Resurse Electronice pentru Moldova (REM) pentru anul 2023,

				care oferă acces la 6 baze de date de interes pentru CICDE, majoritatea reprezentând resurse științifice licențiate full-text
--	--	--	--	---

PILONUL 2 CONSOLIDAREA INSTITUȚIONALĂ ȘI FUNCȚIONALĂ

Scop: Realizarea tuturor măsurilor interne necesare în vederea asigurării capacității CICDE de a realiza activitățile de instruire, educație civică și cercetare propuse.

În cadrul acestui pilon au fost stabilite activități și sarcini pentru atingerea *obiectivului 2.1 Eficientizarea organizațională și 2.2 Crearea climatului financiar favorabil pentru dezvoltarea CICDE.*

În anul 2023, CICDE a desfășurat 2 seminare de formare inițială a formatorilor în domeniul electoral, pentru 2 grupuri diferite de beneficiari. Primul a fost organizat pentru persoanele care au promovat concursul pentru funcția de președinte al consiliului electoral de circumscripție de nivelul al II-lea, iar al doilea – pentru persoanele selectate să participe la instruire, în urma unui anunț public.

În paralel cu extinderea bazei de date a formatorilor CICDE, a fost realizată consolidarea echipei existente și creșterea capacităților profesionale și a cunoștințelor teoretice prin formări continue periodice. Seminarele de formare continuă a formatorilor desfășurate în anul 2023 au avut ca finalitate pregătirea formatorilor pentru facilitarea seminarelor de instruire în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023. Aceasta a presupus studiul intensiv al normelor legale din Codul electoral, aprobat prin Legea nr. 325/2022 și intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023.

Participarea formatorilor la activități de formare continuă este un mecanism de fidelizare aplicat de CICDE. Pe lângă participarea la seminare și webinare tematice, formatorii au acces la biblioteca CICDE (fondul de carte, baza de date on-line), precum și sunt implicați în activitățile de cercetare din cadrul instituției (elaborarea articolelor, studiilor științifice, care sunt incluse în publicațiile CICDE).

Și în anul 2023, CICDE și-a continuat eforturile de a atrage fonduri suplimentare pentru desfășurarea activității sale. O serie de activități au fost realizate cu suportul partenerilor de dezvoltare, în particular este vorba de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Consiliul European. De asemenea, CICDE a desfășurat seminare de instruire și educație electorală pentru vârstnici în baza contractului de prestare de servicii încheiat cu HelpAge International în Moldova în cadrul proiectului „Servicii mai incluzive de asistență și protecție a vârstnicilor din Moldova aflați la risc sau afectați de violență”, implementat cu suportul financiar al Republicii Federale Germania (BMZ).

Constatăm că toate cele 7 activități stabilite pentru anul 2023 în cadrul **Pilonului nr. 2 Consolidarea instituțională și funcțională** au fost executate integral (100%).

Indicatorii de performanță și nivelul de realizare al acestora sunt prezentați în *Tabelul nr.2.*

Tabelul nr. 2 Nivelul de realizare al activităților incluse în planul anual al CICDE în cadrul Pilonului nr. 2

PILONUL 2 CONSOLIDAREA INSTITUȚIONALĂ ȘI FUNCȚIONALĂ <i>Scop: Realizarea tuturor măsurilor interne necesare în vederea asigurării capacității CICDE de a realiza activitățile de instruire, educație civică și cercetare propuse</i>				
Obiectivul 2.1 Eficientizarea organizațională				
Nr. activității strategice	Activități strategice	Sarcini	Indicatori de performanță	Nivelul de realizare
2.1.2	Recrutarea formatorilor	Desfășurarea procedurii de recrutare și de formare inițială a persoanelor pre-selectate	20 de formatori noi recrutați 1 seminar de formare de formatori desfășurat	<i>Realizat</i> În anul 2023, CICDE a desfășurat 2 seminare de formare inițială a formatorilor în domeniul electoral, pentru 2 grupuri diferite de beneficiari. Primul a fost organizat pentru persoanele care au promovat concursul pentru funcția de președinte al consiliului electoral de circumscripție de nivelul al II-lea (24 de persoane), iar al doilea – pentru persoanele selectate să participe la instruire, în urma unui anunț public (12 persoane).

2.1.2	Formarea continuă a formatorilor	Desfășurarea lunară a activităților de formare continuă a formatorilor (inclusiv a seminarelor de formare continuă specializate pentru alegerile locale generale)	12 seminare de formare continuă 30 de formatori instruiți	<i>Realizat</i> Au fost desfășurate 12 seminare (activități) de formare continuă a formatorilor la care au participat cca 42 de formatori.
2.1.2	Acreditarea formatorilor	Aplicarea prevederilor Regulamentului privind statutul formatorilor	Evaluare anuală realizată	<i>Realizat</i> În baza prevederilor regulamentului a fost stabilită și actualizată treapta de calificare a formatorului, în baza informației referitor la cuantumul și calitatea serviciilor prestate de formator.
2.1.2	Implementarea instrumentelor de retenție/fidelizare a formatorilor instruiți	Aplicarea mecanismelor de motivare și fidelizare a formatorilor stabilite în Regulamentul privind statutul formatorilor	70% dintre formatorii acreditați activi	<i>Realizat</i> Mecanismele de fidelizare au fost aplicate asupra tuturor formatorilor activi. Pe parcursul anului de referință, 45 de formatori au fost activi din totalul de 64 acreditați (70,3%). Asupra acestora au fost aplicate mecanisme de fidelizare.
2.1.2	Promovarea conceptului certificării	Formularea propunerilor pentru elaborarea de către Comisia Electorală	Minim 10 propuneri privind diferite aspecte pentru reflectare în	<i>Realizat</i> CICDE a formulat 31 de propuneri

	funcționarilor electorali	Centrală a Regulamentului privind certificarea funcționarilor electorali	proiectul Regulamentului	privind aspectele care trebuie să se regăsească în Regulamentul privind certificarea funcționarilor electorali. Acestea au fost transmise expertei contractate de Consiliul Europei, care a acordat asistență Comisiei Electorale Centrale în elaborarea acestuia.
Obiectivul 2.2 Crearea climatului financiar favorabil pentru dezvoltarea CICDE				
Nr. activității strategice	Activități strategice	Sarcini	Indicatori de performanță	Nivelul de realizare
2.2.1	Elaborarea proiectelor și implementarea acestora	1) Diversificarea parteneriatelor strategice 2) Atragerea de fonduri pentru diferite domenii strategice 3) Elaborarea și depunerea propunerilor de proiecte 4) Realizarea activităților în cadrul proiectelor finanțate de partenerii de dezvoltare	Minim 1 parteneriat creat Majorarea fondurilor financiare atrase din exterior 2 proiecte implementate	<i>Realizat</i> La data de 31 martie 2023 a fost încheiat acordul de finanțare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. Fondurile financiare atrase din exterior s-au majorat de 3,7 ori comparativ cu anul 2022. În anul de referință au fost desfășurate activități finanțate de partenerii de dezvoltare în cadrul a 2 proiecte: - „Consolidarea democrației în Republica Moldova prin alegeri incluzive și transparente”

				(asistență tehnică din partea PNUD Moldova prin HACT) - „Îmbunătățirea practicii electorale în Republica Moldova, faza III” (asistență tehnică din partea Consiliului Europei)
2.2.1	Elaborarea ofertei educaționale și a serviciilor prestate contra plată	Promovarea ofertei educaționale și a serviciilor prestate contra plată	Minim un serviciu contra plată prestat	<i>Realizat</i> CICDE a desfășurat seminare de informare și educație electorală pentru vârstnici, la solicitarea HelpAge International în Moldova în cadrul proiectului „Servicii mai incluzive de asistență și protecție a vârstnicilor din Moldova aflați la risc sau afectați de violență”, implementat cu suportul financiar al Republicii Federale Germania (BMZ).

PILONUL 3 COMUNICARE ORGANIZAȚIONALĂ PROACTIVĂ

Scop: Sporirea vizibilității instituției și stabilirea parteneriatelor strategice

În vederea sporirii vizibilității instituției și stabilirii parteneriatelor strategice, CICDE a planificat pentru anul 2023 acțiuni menite să atingă *Obiectivul 3.1 Promovarea imaginii CICDE în calitate de instituție modernă și inovativă* din Planul strategic pentru anii 2020 – 2023.

În perioada de referință a fost asigurată o prezență constantă a CICDE în mediul on-line și off-line prin actualizarea paginii web și a conturilor instituționale pe rețelele sociale, prin promovarea mesajelor-cheie privind misiunea și obiectivele strategice ale CICDE, dar și privind participarea CICDE în cadrul celor 42 de activități științifico-practice în domeniul electoral (în țară și în afara ei). Numărul de vizualizări ai site-ului www.cicde.md a înregistrat o tendință pozitivă de creștere. Totodată, activitatea instituției a fost reflectată de către mass-media națională prin preluare de știri/ comunicate și invitarea reprezentanților CICDE la emisiuni.

Un avantaj al Centrului de instruire continuă în domeniul electoral îl constituie parteneriatele pe care le are cu organizațiile societății civile, dar și cu instituțiile de învățământ. Pe parcursul anului pentru care se face raportarea, au fost inițiate 2 parteneriate noi și au fost consolidate cele existente. O serie de activități de amploare au fost realizate în cadrul acordurilor de colaborare semnate: concursul de pictură *VotArt Junior* a fost desfășurat în colaborare cu Școala de Arte Plastice „Alexei Șciusev”, sesiunile de informare în cadrul proiectului „Bugetare participativă în școli” implementat de Asociația „Promo-LEX”; campania de promovare a disciplinei opționale „Educația electorală” în rândul profesorilor și elevilor, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării; seminar de instruire pentru judecători, în parteneriat cu Institutul Național al Justiției și Comisia Electorală Centrală; sesiuni de instruire pentru cursanții Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne; pilotarea cursului universitar „Cultura electorală în statul democratic” în următoarele universități: Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Stat din Comrat și Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova etc.

Constatăm că toate cele 6 activități stabilite pentru anul 2023 în cadrul **Pilonului nr. 3 Comunicarea organizațională proactivă**, au fost executate integral (100%).

Indicatorii de performanță și nivelul de realizare al acestora sunt prezentați în *Tabelul nr.3*.

Tabelul nr. 3 Nivelul de realizare al activităților incluse în planul anual al CICDE în cadrul Pilonului nr. 3

PILONUL 3 COMUNICAREA ORGANIZAȚIONALĂ PROACTIVĂ <i>Scop: Sporirea vizibilității instituției și stabilirea parteneriatelor strategice</i>				
Obiectivul 3.1 Promovarea imaginii CICDE în calitate de instituție modernă și inovativă				
Nr. activității strategice	Activități strategice	Sarcini	Indicatori de performanță	Nivelul de realizare
3.1.2	Elaborarea și promovarea mesajelor-cheie privind misiunea, viziunea și obiectivele strategice ale CICDE pentru evenimente la care participă reprezentanții instituției (în țară și în afara ei)	1) Revizuirea mesajelor-cheie 2) Elaborarea produselor științifico-practice și de educație electorală care pot fi prezentate la evenimente 3) Participarea la misiuni de monitorizare a alegerilor, conferințe anuale, organizate, după caz, de asociațiile electorale regionale și internaționale (inclusiv de Asociația Internațională a Femeilor în Organele de Management Electoral WEM-International)	Minim 10 participări la evenimente Minim 5 prezentări în cadrul evenimentelor 5 produse științifico-practice și de educație civică elaborate	<i>Realizat</i> Angajații CICDE au participat la 42 de activități științifico-practice în domeniul electoral: seminare, webinare, prezentări, conferințe, mese rotunde, vizite de studii. Au fost realizate 16 prezentări publice ale activității și cercetărilor CICDE. ¹³ În anul curent au fost elaborate și publicate 3 produse științifico-practice („5 proiecte de cercetare”, edițiile nr. IX și nr. X ale „Digest-ului electoral”); și 3 produse de educație civică (Ediția a VI-a a revistei de benzi electorale desenate, Ghidurile: „Votarea” și „Accesibilitatea secției de votare în practică” (ediția a doua revăzută și actualizată)).

¹³ Anexă la raportul privind realizarea activităților de cercetare în cadrul CICDE pentru anul 2023 <https://cicde.md/wp-content/uploads/2024/02/Raport-de-cercetare-2023.pdf>

3.1.3	Crearea produselor informaționale pentru pagina web și rețelele sociale, precum și publicarea acestora	1) Elaborarea materialelor informative destinate mediului on-line 2) Plasarea materialelor informative pe pagina web și pe conturile de pe rețelele sociale	Număr de vizualizări a site-ului majorat cu 20% anual Număr de urmăritori pe rețelele sociale majorat cu 20% anual Postarea unui produs săptămânal Pagină web actualizată cu regularitate	<i>Realizat</i> Numărul de vizualizări ale site-ului www.cicde.md a crescut cu 62,0% față de aceeași perioadă a anului 2022. Număr de urmăritori pe Instagram s-a majorat cu 40% față de anul precedent. Pagina oficială și conturile pe rețelele de socializare sunt actualizate cu regularitate.
3.1.3	Crearea produselor de promovare și informare off-line	Elaborarea materialelor de promovare și informare destinate mediului off-line	3 produse de promovare și informare	<i>Realizat</i> Produse de promovare (broșuri, pliante, prezentări PPT, video-uri) au fost elaborate/publicate/republicate și utilizate în cadrul activităților, evenimentelor desfășurate off-line: <ol style="list-style-type: none">1. Ediția a VI-a a revistei de benzi electorale desenate „Arci. Implicarea-provocarea asumată”¹⁴2. Ghid metodologic „Votarea”¹⁵3. Ghid metodologic „Accesibilitatea secției de votare în practică”¹⁶
3.1.3	Colaborarea permanentă cu mass-media locală	1) Participarea la emisiuni TV și radio 2) Invitarea jurnaliștilor la	5 apariții în mass- media (participări la emisiuni și/sau publicații în mass-media)	<i>Realizat</i> Directoarea CICDE a oferit 4 interviuri pentru postul TV Cinema 1,

¹⁴ <https://cicde.md/2024/01/editia-a-vi-a-a-revistei-de-benzi-electorale-desenate-arci-implicarea-provocarea-asumata/>

¹⁵ <https://cicde.md/2023/12/ghid-metodologic-votarea/>

¹⁶ <https://cicde.md/2023/12/ghid-metodologic-accesibilitatea-sectiei-de-votare-in-practica/>

		evenimentele CICDE		<p>zuper.md și publicația „Univers Pedagogic Pro”. De asemenea, reprezentantele CICDE au participat la 2 runde de dezbateri publice, organizate de Agenția de presă IPN.</p> <p>Informațiile despre CICDE au fost reflectate în 13 materiale în mass-media națională¹⁷</p>
3.1.4	Stabilirea parteneriatelor cu instituții guvernamentale, societate civilă (OSC), organizații internaționale	<p>1) Încheierea acordurilor de colaborare</p> <p>2) Identificarea domeniilor de colaborare, planificarea și realizarea activităților comune (inclusiv instruirea magistraților implicați în contenciosul electoral în baza acordului de colaborare cu Institutul Național al Justiției și Comisia Electorală Centrală)</p> <p>3) Coordonarea agendelor de lucru cu organizațiile societății civile, în vederea evitării suprapunerilor de activități pe domeniile de competență</p>	<p>2 acorduri de colaborare semnate</p> <p>5 activități/inițiative comune cu partenerii realizate/înaintate, dintre care: minim 1 seminar de instruire desfășurat, cu participarea magistraților din fiecare instanță de judecată</p> <p>O ședință de lucru semestrială cu referire la activitățile și preocupările curente</p>	<p><i>Realizat</i></p> <p>Au fost încheiate acorduri de colaborare cu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Centrul de Excelență în Administrarea Afacerilor¹⁸ 2. Consiliul municipal Bălți¹⁹ 3. Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova²⁰ <p>Au fost realizate o serie de activități în cadrul acordurilor de colaborare existente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concursul de pictură <i>VotArt Junior</i>²¹ (în colaborare cu Școala de Arte Plastice „Alexei Șciusev”); - Sesiunile de informare în cadrul proiectului „Bugetare participativă în școli” în parteneriat cu Asociația „Promo-

¹⁷<https://cicde.md/category/cicde-in-presa/>

¹⁸https://cicde.md/wp-content/uploads/2023/03/acord_de_colaborare_cicde_i_centrul_de_excelen_ain_administrarea_afacerilor_1623196.pdf

¹⁹https://cicde.md/wp-content/uploads/2023/03/acord_de_colaborare_cicde_i_centrul_de_excelen_ain_administrarea_afacerilor_1623196.pdf

²⁰<https://cicde.md/wp-content/uploads/2024/02/Acord-UCCM.pdf>

²¹<https://cicde.md/2023/10/au-fost-desemnati-castigatorii-concursului-de-pictura-in-domeniul-electoral-votart-junior-2023/>

		<p>4) Analiza și implementarea, după caz, a recomandărilor misiunilor naționale și internaționale de observare a alegerilor pe partea ce vizează CICDE</p>		<p>LEX”;²²</p> <ul style="list-style-type: none"> - Campania de promovare a disciplinei opționale „Educația electorală” în rândul profesorilor și elevilor, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării;²³ - Seminar de instruire pentru judecători, în parteneriat cu Institutul Național al Justiției și Comisia Electorală Centrală;²⁴ - Sesiuni de instruire pentru cursanții Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne;²⁵ - Pilotarea cursului universitar „Cultura electorală în statul democratic,, în următoarele universități: Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, Universitatea de Stat din Comrat și Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova; - Oferirea sălilor pentru desfășurarea examenelor de certificare a funcționarilor electorali: Institutul Național al Justiției, Universitatea de Stat
--	--	--	--	---

²² <https://cicde.md/2023/12/instruirea-elevilor-si-elevelor-in-cadrul-programului-bugetare-participativa-in-scoli/>

²³ <https://cicde.md/2023/04/angajament-pentru-democratie-prin-educatie-electorala-o-campanie-de-promovare-a-noii-discipline-scolare-optionale-elaborate-la-initiativa-si-cu-contributia-cicde/>

²⁴ <https://cicde.md/2023/09/seminar-de-instruire-privind-examinarea-si-solutionarea-litigiilor-electorale-la-alegerile-locale-generale-din-5-noiembrie-2023/>

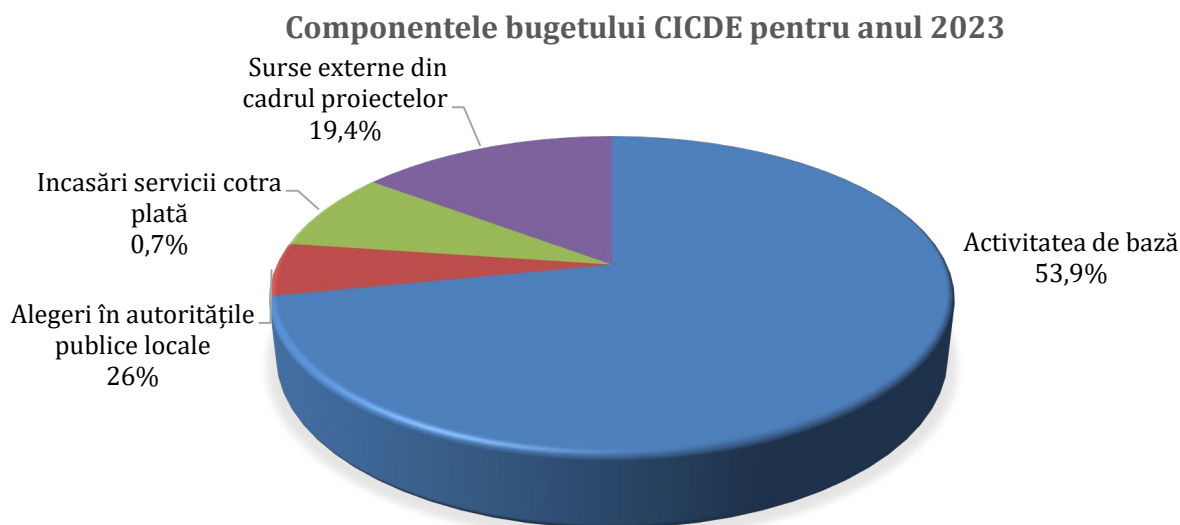
²⁵ <https://cicde.md/2023/09/carabinierii-din-republica-moldova-se-pregatesc-pentru-alegeri-cu-ajutorul-cursurilor-de-la-cicde/>

				„Alec Russo” din Bălți și Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul.
3.1.4	Consolidarea dialogului cu partidele politice	1) Includerea în planul anual de comunicare a subiectelor de interes comun cu partidele politice	Minim 2 activități organizate Minim 1 material elaborat pentru reprezentanții partidelor politice	<p><i>Realizat</i></p> <p>Reprezentanții partidelor politice au fost invitați la următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eveniment on-line de informare privind programul de masterat „Management politic și electoral”; - Webinarele incluse în oferta educațională, desfășurate în lunile mai și septembrie ale anului 2023 (din cele 222 persoane care au participat pe parcursul anului, majoritatea au fost reprezentanți ai partidelor politice). <p>A fost elaborată publicația „Ghidul candidatului la alegerile locale generale”²⁶</p>

²⁶ https://cicde.md/wp-content/uploads/2023/10/ghid_candidat_final.pdf

Executarea bugetului CICDE pentru anul 2023

Bugetul Centrului de instruire continuă în domeniul electoral pentru anul 2023 a constituit 7 677 549 lei (alocații din bugetul de stat și alocații din surse externe de finanțare - vezi diagrama nr.1), suma fiind cu 3 126 261 lei mai mare decât în anul 2022.

Cheltuieli pentru activitatea 00408 „Activitatea de bază”

Structura cheltuielilor aprobate și executate pentru activitatea „Activitatea de bază”, conform clasificății bugetare se prezintă în următorul tabel, care era înainte de rectificare:

Cheltuielile conform clasificății bugetare	Cheltuieli aprobate, precizate 2023	Cheltuieli executate 2023	Surse neutilizate și % executării
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	1439500,00	1381991,92	59010,15
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	416900,00	415397,93	
Total cheltuieli de personal	1856400,00	1797389,85	96,82%
Servicii informaționale	399370,00	263341,70	137724,85
Servicii de telecomunicații	10430,00	10430,00	
Servicii de locațiune	47310,00	47310,00	
Servicii de transport	61790,00	61663,71	
Servicii de reparații curente	24000,00	23817,00	
Formare profesională	15000,00	14970,00	
Deplasări de serviciu peste hotare	100000,00	100000,00	
Servicii editoriale	81000,00	80990,00	
Servicii de pază	4800,00	4700,00	
Servicii bancare	6000,00	6000,00	
Servicii poștale și curierat	1500,00	1500,00	
Servicii neatribuite altor alineate	698900,00	698900,00	

Indemn. pentru incapacitatea temporară de muncă	3500,00	2252,74	
Total cheltuieli pentru servicii	1453600,00	1315875,15	90,52%
Procurarea mașinilor și utilajelor	479816,00	478782,80	1034,03
Procurarea activelor nemateriale	34784,00	34783,17	
Total mijloace fixe	514600,00	513565,97	99,80%
Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	12700,00	12700,00	204,10
Procurarea pieselor de schimb	1850,00	1850,00	
Procurarea produselor alimentare	20000,00	20000,00	
Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	500,00	500,00	
Procurarea materialelor didactice	4000,00	3969,00	
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și a rechizitelor de birou	31795,00	31794,80	
Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	23500,00	23500,00	
Procurarea altor materiale	273655,00	273482,10	
Total bunuri și stocuri de materiale circulante	368000,00	367795,90	
TOTAL	4192600,00	3994626,87	95,27%

Din totalul cheltuielilor curente destinate întreținerii Centrului de instruire continuă în domeniul electoral, 44,27% constituie cheltuieli pentru retribuirea muncii personalului, achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii achitate de angajator. Astfel, suma de 1381991,92 lei a fost destinată retribuirii muncii, suma de 415397,93 lei - achitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii. Executarea la acest capitol este în proporție de 96,82%.

Cuantumul cheltuielilor pentru servicii este de 1453600,00 lei, ceea ce constituie 34,67% din totalul cheltuielilor executate la capitolul „Cheltuieli curente”. La această categorie, cheltuielile pentru serviciile informaționale și de telecomunicații au constituit 273681,70 lei, ceea ce include plățile pentru servicii de deservire tehnică și mentenanță a tehnicii, servicii de certificare a cheilor publice pentru semnătura electronică, servicii de menținere a modulului „Darea de Seamă”, servicii de instalare, administrare, configurare a nomenclatoarelor și menținere a SI 1C, servicii abonare Zoom, servicii internet, servicii de telefonie fixă și mobilă, servicii de elaborare a unei noi versiuni a paginii WEB (etapa II), servicii de configurare a softului, servicii pentru activarea Windows și servicii transmisiune live. La categoria „Servicii de transport”, în suma de 61663,71 lei sunt reflectate cheltuielile aferente asigurării și testării auto, taxa de drum pentru automobilul deținut de CICDE și cheltuielile legate de deplasarea în diferite localități pentru desfășurarea activităților de instruire și educație civică.

La linia bugetară „Servicii de reparații curente”, suma de 23817,00 lei include costurile pentru servicii de reparație a calculatoarelor, imprimantelor și a automobilului.

La linia bugetară „Formarea profesională”, suma de 14970,00 lei include costurile pentru instruirea angajaților CICDE.

Pentru deplasări de serviciu peste hotare, suma de 100000,00 lei, include achitarea diurnei și procurarea билетelor de avion.

La rubrica „Servicii neatribuite altor alineate”, suma de 698900,00 include costul serviciilor de alimentație, serviciilor de curățenie, serviciilor de asistență tehnică, de traducere (RO-ENG/ENG-RO, RO-RU/RU-RO), serviciilor de design, de redactare, de elaborare a cercetărilor, de promovare a activităților de educație civică on-line de instruire, precum și plățile contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii achitate de angajator aferente acestor contracte.

Pentru procurarea mijloacelor fixe, pe parcursul anului 2023 au fost cheltuite mijloace bănești în sumă de 513565,97 lei. În această categorie se reflectă cheltuieli pentru achiziționarea computerelor portabile pentru instruire – 25 bucăți, computere de birou – 2 bucăți, notebook – 5 bucăți, aparat de fotografiat.

Pentru procurarea stocurilor de materiale circulante, pe parcursul anului au fost cheltuite mijloace bănești în sumă de 367795,90 lei. În această categorie se reflectă cheltuieli pentru procurarea combustibilului în suma de 12700,00 lei. Mijloacele bănești transferate pentru achiziționarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou în anul 2023 au fost în mărime de 31794,80 lei (mai mici cu 64283,94 lei în comparație cu anul precedent), iar în sumă de 273482,10 lei au fost tipărite materiale didactice, achiziționate jocuri de masă și apă potabilă.

Cheltuieli pentru activitatea 00063 „Alegeri în autoritățile publice locale”

Structura cheltuielilor aprobate și executate pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, conform clasificăției bugetare, se prezintă în următorul tabel:

Cheltuielile conform clasificăției bugetare	Cheltuieli aprobate și preconizate 2023	Cheltuieli executate 2023	% executării	Surse neutilizate
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	142000,00	102580,99	72,24%	
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	41200,00	29748,49	72,21%	
Total cheltuieli de personal	183200,00	132329,48	72,23%	50870,52
Servicii informaționale	1200,00	1066,20	88,85%	
Servicii de locațiune	18700,00	17345,83	92,75%	
Servicii de transport	216000,00	215972,00	99,98%	
Servicii bancare	1700,00	1621,67	95,39%	
Servicii neatribuite altor alineate	509800,00	430527,30	84,45%	
Alte cheltuieli pe bază de contracte cu persoane fizice	472549,00	390141,27	82,56	
Total cheltuieli pentru servicii	1219949,00	1056674,27	86,62%	163274,73
Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	3300,00	3300,00	100%	
Procurarea produselor alimentare	101600,00	89412,75	88,00%	
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și a rechizitelor de birou	72800,00	72800,00	100%	
Procurarea altor materiale	415700,00	415693,00	99,99%	
Total stocuri de materiale circulante	593400,00	581205,75	97,94%	12194,25
TOTAL	1996549,00	1770209,50	88,66%	226339,50

Din totalul cheltuielilor de personal, 132329,48 lei au fost destinați achitării orelor lucrate peste durata normală a timpului de muncă și remunerării muncii în zilele de repaus săptămânal inclusiv contribuțiile achitate de angajator.

La „Alte cheltuieli în bază de contracte cu persoane fizice” sunt reflectate cheltuielile în sumă de 390141,27 lei pentru achitarea indemnizației unice angajaților pentru perioada electorală în mărimea unui salariu de bază (inclusiv contribuție de asigurări sociale 29%), conform prevederilor art. 33 alin. (7) din Codul electoral nr. 325/2022, intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023.

Cheltuielile Centrului de instruire continuă în domeniul electoral la activitatea 70203 „Consolidarea democrației în Republica Moldova prin alegeri incluzive și transparente”

Structura cheltuielilor aprobate și executate în vederea implementării activităților în cadrul proiectului menționat, conform clasificăției bugetare, se prezintă în următorul tabel:

Cheltuielile conform clasificăției bugetare	Cheltuieli aprobate, precizate 2023	Cheltuieli executate 2023	Surse neutilizate și % executării
Servicii de locațiune	107740,00	73390,80	318815,00
Servicii de transport	55000,00	55000,00	
Servicii neatribuite altor alineate	735880,00	497464,00	
Alte cheltuieli pe bază de contracte cu persoane fizice	316795,00	270745,20	
Total cheltuieli pentru servicii	1215415,00	896600,00	73,76%
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și a rechizitelor de birou	12500,00	6480,00	75454,75
Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcămintei, încălțămintei	48440,00	48437,05	
Procurarea altor materiale	212045,00	142613,20	
Total mijloace fixe	272985,00	197530,25	31,8%
TOTAL	1488400,00	1094130,25	73,51%

Menționăm că, deși pentru anul 2023, a fost aprobată suma de 600,0 mii lei în calitate de alocații bugetare din contul proiectelor finanțate din surse externe (partea de venituri) și precizată suma de 1488,4 mii lei, efectiv pe parcursul anului au fost recepționate mijloace financiare în valoare de 1094,1 mii lei transferați în trei tranșe de la Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare: prima tranșă + 540,58 mii lei pe data de 03.05.2023, a doua tranșă +488,16 mii lei pe data de 08.09.2023 și a treia tranșă + 65,39 mii lei pe data de 08.12.2023. Toate mijloacele financiare recepționate au fost executate integral până la data de 31 decembrie 2023.